

26 June 2026 (Online Conference)

GUIDELINES FOR TEACHER TEAMWORK IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Kornnika OMJANHOM¹ and Suttipong BOONPHADUNG¹

1 Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University,
Thailand; s63561802035@ssru.ac.th (K.O.) (Corresponding Author); suttipong.bo@ssru.ac.th (S.B.)

ARTICLE HISTORY

Received: 22 June 2026**Revised:** 23 June 2026**Published:** 26 June 2026

ABSTRACT

This research aimed to: 1) examine the current conditions, desirable conditions, and priority needs for teacher teamwork in educational institutions; and 2) develop guidelines for teacher teamwork in educational institutions under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. The quantitative sample consisted of 322 school administrators and teachers under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. The research instrument was a questionnaire. Quantitative data were analyzed using mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index. The qualitative phase employed semi-structured interviews with six key informants selected through purposive sampling. The qualitative data were analyzed using content analysis. The research findings revealed that: 1) The current state of teacher teamwork in educational institutions under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 was at a high level, while the desirable state was at the highest level. The priority needs were ranked as follows: communication, appropriate leadership or followership roles, trust, cooperation and participation, and goal setting, respectively. 2) The guidelines for teacher teamwork in educational institutions under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3 covered five key areas: 1) Goal setting, 2) Communication, 3) Cooperation and participation, 4) Appropriate leadership or followership roles, and 5) Trust. All guidelines were confirmed and evaluated as highly applicable and effective.

Keywords: Guidelines for Teamwork, School Administrators, Primary Schools

CITATION INFORMATION: Omjanhom, K., & Boonphadung, B. (2026). Guidelines For Teacher Teamwork in Educational Institutions Under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 3. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 35.

แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

กรณิกา อัมจันทร์หอม¹ และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง²

1 สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา s63561802035@ssru.ac.th (กรณิกา)
(ผู้ประพันธ์บรรณกิจ); suttipong.bo@ssru.ac.th (สุทธิพงษ์)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา 2) เพื่อหาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 322 คน เครื่องมือที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความต้องการจำเป็น การหาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยการสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง ผู้ให้ข้อมูลมาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 6 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน ของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 อยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดและความต้องการจำเป็น ลำดับแรก คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือ ด้านการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม ด้านความไว้วางใจ ด้านการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม ด้านการกำหนดเป้าหมาย ตามลำดับ 2) แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ใน 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม 4) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และ 5) ความไว้วางใจ ได้รับการยืนยันและประเมินว่าใช้ได้ทุกแนวทาง

คำสำคัญ: แนวทางการทำงานเป็นทีม, ผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนประถมศึกษา

ข้อมูลการอ้างอิง: กรณิกา อัมจันทร์หอม และ สุทธิพงษ์ บุญผดุง. (2569). แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(6), 35.

บทนำ

ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และนวัตกรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ นับเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่เหมาะสมกับบริบทของโลกยุคใหม่ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังเผชิญกับความท้าทายทั้งด้านคุณภาพผู้เรียน การพัฒนากำลังคน การวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาประสิทธิภาพขององค์กรทางการศึกษาและการทำงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่าย (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2566; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566) แผนการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การดำเนินงานดังกล่าวจะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพมีการสื่อสารที่ดี ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม และการกำหนดเป้าหมายร่วมกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566; กระทรวงศึกษาธิการ, 2567) การทำงานเป็นทีม (Teamwork) เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ที่หลากหลายมารวมกันปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผลช่วยส่งเสริมการตัดสินใจร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนสร้างความผูกพัน ความไว้วางใจ และความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ 4 อำเภอ จำนวน 181 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนรวม 1,961 คน จากข้อมูลการดำเนินงานพบว่า การประสานงานและการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูในบางสถานศึกษายังขาดการบูรณาการ ส่งผลให้การดำเนินงานบางด้านไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3, 2567) จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนและผู้บริหารในสถานศึกษา จึงสนใจศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดแนวทางในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครู อันจะนำไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3
2. เพื่อหาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โดยใช้

แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

1. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ศึกษาค้นคว้าคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวน 1,961 คน
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้องค์ประกอบการทำงานเป็นทีม 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และความไว้วางใจ
3. ขอบเขตด้านตัวแปร 3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษาจนถึงปัจจุบัน 3.1.1 ตำแหน่ง จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ 3.1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา 3.1.1.2 ครูผู้สอน 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งประกอบไปด้วย องค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย 3.2.2 การติดต่อสื่อสาร 2) การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม 3) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม 4) ความไว้วางใจ

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

- 2.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ซึ่งได้จากสรุปผลการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี โดยนำผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จากระยะที่ 1 มากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)
- 2.2 ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ การหาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้การสัมภาษณ์ (Interview) มาจากการที่ผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะแบบเจาะจง (Purposive Selection) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 45) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ 6 คน พิจารณายืนยันเพื่อรับรองแนวทาง ได้แก่ 1. ผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษา 3 แห่ง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน 2. ครูผู้สอนจากสถานศึกษา 3 แห่ง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำนวนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 3 คน

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการทำงานเป็นทีม

การทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่อาศัยความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายของสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยอาศัยองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และความไว้วางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2566)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีดังนี้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการทำงานเป็นทีมเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการและคุณภาพ การจัดการศึกษา โดยงานวิจัย

ของ สมชาย ใจดี (2564) พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการกำหนดเป้าหมายร่วมกันส่งผลเชิงบวกต่อ ประสิทธิภาพของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา

สุภาวดี ศรีสุข (2565) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครูในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ความไว้วางใจ ระหว่างสมาชิก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และภาวะผู้นำของผู้บริหารมีอิทธิพลความสำเร็จของการทำงานเป็นทีม อย่างมีนัยสำคัญ

วรภรณ์ พรหมมา (2565) ศึกษาการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของครูและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ของผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) รายงานผลการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครู มีผลการดำเนินงานด้านการ จัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการสูงกว่าสถานศึกษาที่ขาดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) ยังเสนอว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมการ ทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน เพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและยกระดับ คุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

Haiyan และ Walker (2021) ศึกษาการสร้างเงื่อนไขที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ (Professional Learning Communities: PLC) ในโรงเรียนประเทศจีน โดยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมการสื่อสาร การมีส่วนร่วม และ การเรียนรู้ร่วมกันของครู ทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การทำงานเป็นทีมของครูจะประสบความสำเร็จได้เมื่อผู้บริหารสร้างบรรยากาศแห่งความ ไว้วางใจ เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

Liu, Lu และ Yin (2022) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกับนวัตกรรมของครู โดยใช้การ วิเคราะห์พหุระดับ (Multilevel Analysis) ผลการวิจัยพบว่า การทำงานร่วมกันของครูภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ส่งผล เชิงบวกต่อความสามารถในการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ทั้งยังช่วยเพิ่มการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ความร่วมมือในการแก้ปัญหา และการพัฒนาวิชาชีพของครูส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

De Jong (2021) ศึกษาการเรียนรู้ทางวิชาชีพและความร่วมมือของครูในโรงเรียนมัธยม โดยพบว่า การทำงานร่วมกัน ของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการพัฒนาคุณภาพการ จัดการเรียนการสอน โรงเรียนที่มีวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมและการสนับสนุนจากผู้บริหาร จะช่วยให้ครูเกิดการ เรียนรู้ร่วมกัน มีความผูกพันต่อองค์กร และสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การทำงานเป็นทีมของครูควรประกอบด้วยองค์ประกอบ สำคัญ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ ตามที่เหมาะสม และความไว้วางใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ผู้วิจัยนำมาใช้ เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยผสมการใช้วิธีวิจัย เชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ขั้นตอนการวิจัย 2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2.2 สร้างแบบสอบถาม และตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ยอมรับข้อคำถามที่มีค่า IOC $\geq$ 0.50 และแก้ไขหรือปรับปรุงข้อคำถามให้ชัดเจนตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และทดสอบความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้วแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพมีแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้ 5.1 การเตรียมข้อมูลเชิงคุณภาพ (Data Preparation) รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมจำนวน 6 คน 5.2 บันทึกข้อมูลโดยใช้การอัดเสียงและจดบันทึกภาคสนาม (Field Notes) 5.3 ถอดความ (Transcription) คำสัมภาษณ์ทั้งหมดอย่างละเอียด 5.4 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยวิธี Member Check

ผลการวิจัย

1) สภาพปัจจุบันของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาดัชนีความต้องการจำเป็น พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม ด้านความไว้วางใจ ด้านการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม และด้านการกำหนดเป้าหมาย ตามลำดับ 2) แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการกำหนดเป้าหมาย (2) ด้านการติดต่อสื่อสาร (3) ด้านการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม (4) ด้านการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และ (5) ด้านความไว้วางใจ ซึ่งได้รับการยืนยันและประเมินผลจากผู้ให้ข้อมูลว่าสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริงในทุกแนวทาง รายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) การกำหนดเป้าหมายเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารและครูควรร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาและบริบทของสถานศึกษา พร้อมทั้งกำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ทุกคนมีความเข้าใจตรงกันและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน อันจะช่วยให้การดำเนินงานมีทิศทางที่ชัดเจน ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2. การติดต่อสื่อสาร (Communication) การติดต่อสื่อสารเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงการทำงานของสมาชิกในทีมให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการสื่อสารที่รวดเร็ว ถูกต้อง และเปิดกว้าง ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการประสานงานระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทุกฝ่าย

3. การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม (Cooperation and Participation) การทำงานเป็นทีม จะประสบความสำเร็จได้เมื่อสมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ตั้งแต่การวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การติดตาม และการประเมินผล โดยเปิดโอกาสให้ทุกคน ได้แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การมีส่วนร่วมดังกล่าวจะช่วยสร้างความเป็นเจ้าของงาน (Ownership) เพิ่มความรับผิดชอบร่วมกัน และเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กร

4. การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม (Appropriate Leadership and Followership) สมาชิกในทีมควรสามารถปรับบทบาทของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม โดยผู้นำควรมีวิสัยทัศน์ สามารถสร้างแรงจูงใจ สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการทำงานของทีม ขณะที่ผู้ตามควรให้ความร่วมมือ รับผิดชอบต่อหน้าที่ เคารพความคิดเห็นของผู้อื่น และพร้อมสนับสนุน การดำเนินงานของทีม การแสดงบทบาทที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการและทำให้ทีมสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ความไว้วางใจ (Trust) ความไว้วางใจเป็นรากฐานสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่ยั่งยืน สถานศึกษาควรส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เปิดเผย โปร่งใส และเคารพซึ่งกันและกัน โดยสมาชิกทุกคน ยึดมั่นในความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ การสร้างความไว้วางใจจะช่วยให้สมาชิกกล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับความแตกต่าง พร้อมให้ความช่วยเหลือและสนับสนุน ซึ่งกันและกัน ส่งผลให้เกิดความสามัคคี ความผูกพันต่อองค์กร และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

สรุปภาพรวม การทำงานเป็นทีมของครูไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเพียงลำพัง แต่ต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านเข้าด้วยกันอย่างสมดุล จึงจะสามารถยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู เพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและความสำเร็จของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ แนวทางที่ได้จากการวิจัยยังสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และจากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ดังภาพประกอบต่อไปนี้

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา ผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางการทำงานเป็นทีม ที่ประกอบด้วย 5 ด้าน

ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมาย (2) การติดต่อสื่อสาร (3) การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม (4) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และ (5) ความไว้วางใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานของครูในสถานศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถอภิปรายได้โดยเชื่อมโยงกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการมีเป้าหมายร่วมกัน การสื่อสารที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของสมาชิก การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามที่เหมาะสม ตลอดจนการสร้าง ความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในทีม อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา การพัฒนาวิชาชีพครู และคุณภาพผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงอภิปรายผลการวิจัย ตามองค์ประกอบของแนวทางการทำงานเป็นทีมทั้ง 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย (Goal Setting) ผลการวิจัยพบว่า การกำหนดเป้าหมาย เป็นองค์ประกอบสำคัญของการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา โดยครูและผู้บริหารควรร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษา และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการมีเป้าหมายร่วมกันทำให้สมาชิกทุกคนเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และเกิดความรับผิดชอบร่วมกัน ส่งผลให้การดำเนินงานของทีมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2566) ที่ระบุว่าการบริหารสถานศึกษาควรเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่าย รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวชิราภรณ์ ศรีพันธุ์บุตร (2567) ที่พบว่า การกำหนดเป้าหมายร่วมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้การทำงานเป็นทีมของครูประสบผลสำเร็จ และสอดคล้องกับ Haiyan และ Walker (2021) ที่พบว่า การมีเป้าหมายร่วมเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียน

2. ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication) ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การทำงานเป็นทีมเกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากการสื่อสารที่ชัดเจน รวดเร็ว และต่อเนื่องช่วยให้สมาชิกในทีมเกิดความเข้าใจตรงกัน ลดความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติงาน และสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการสื่อสารภายในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการทำงานร่วมกันของครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑารัตน์ สุรกิจ และปราณี อนันต์ (2568) ที่พบว่า การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการทำงานเป็นทีมรวมทั้งสอดคล้องกับ Liu, Lu และ Yin (2022) ที่พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสื่อสารภายในทีมช่วยส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมทางการเรียนการสอนของครู

3. ด้านการให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม (Cooperation and Participation) ผลการวิจัยพบว่า การให้ความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ เนื่องจากการเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ ปฏิบัติงานและประเมินผล จะช่วยให้เกิดความเป็นเจ้าของงาน ความรับผิดชอบร่วม และความผูกพันต่อองค์กร ส่งผลให้การทำงานเป็นทีมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) ที่ส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับวชิราภรณ์ ศรีพันธุ์บุตร (2567) ที่พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในทุกกระบวนการทำงานช่วยเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร ตลอดจนสอดคล้องกับ De Jong (2021) ที่พบว่า การทำงานร่วมกันของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพการจัดการเรียนรู้

4. ด้านการแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม (Appropriate Leadership and Followership) ผลการวิจัยพบว่า การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสมตามสถานการณ์ช่วยให้ทีมสามารถดำเนินงาน ได้อย่างยืดหยุ่นและเกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ พร้อมทั้งให้ความร่วมมือและสนับสนุนการทำงานของทีม ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2567) ที่มุ่งส่งเสริมภาวะผู้นำร่วม (Shared Leadership) ในสถานศึกษา และสอดคล้องกับจุฑารัตน์ สุรกิจ และปราณี อนันต์ (2568) ที่พบว่าภาวะผู้นำ

ของผู้บริหารและการยอมรับบทบาทของสมาชิกเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของทีม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Haiyan และ Walker (2021) ที่ชี้ให้เห็นว่าผู้นำสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือและการเรียนรู้ร่วมกันของครู

5. ด้านความไว้วางใจ (Trust) ผลการวิจัยพบว่า ความไว้วางใจเป็นรากฐานสำคัญของการทำงานเป็นทีม เนื่องจากเมื่อสมาชิกมีความเชื่อมั่น ไว้วางใจ และเคารพซึ่งกันและกัน จะทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง กล้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมกันแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลให้การดำเนินงานของทีมมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2566) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างทุนทางสังคมและความร่วมมือภายในองค์กร และสอดคล้องกับอริกุล กุลนรินทร์ (2566) ที่พบว่าความไว้วางใจระหว่างสมาชิกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา รวมทั้งสอดคล้องกับ de Jong (2021) ที่พบว่าความไว้วางใจเป็นปัจจัยพื้นฐานของการทำงานร่วมกันและการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และพัฒนาแนวทางการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการทำงานเป็นทีมของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการทำงานเป็นทีมเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม ความไว้วางใจ การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม และการกำหนดเป้าหมาย

จากการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสังเคราะห์เป็นแนวทางการทำงานเป็นทีม ของครูในสถานศึกษา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมาย (2) การติดต่อสื่อสาร (3) การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม (4) การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และ (5) ความไว้วางใจโดยทั้ง 5 ด้านมีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการกำหนดเป้าหมายร่วม ของทีม การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของสมาชิก การแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามตามความเหมาะสมของสถานการณ์ และการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิก ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยบูรณาการองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย การติดต่อสื่อสาร การให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วม การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตามที่เหมาะสม และความไว้วางใจ เข้าไว้ในระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารและคุณภาพการจัดการศึกษา 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำแนวทางการทำงานเป็นทีมที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งความร่วมมือ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) และการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการทำงานเป็นทีมอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 2.1 ควรศึกษาการพัฒนาารูปแบบ (Model Development) หรือโปรแกรมการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษา และทดลองใช้รูปแบบหรือโปรแกรมห้ดังกล่าว เพื่อประเมินประสิทธิผลต่อการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูและผลลัพธ์ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา 2.2 ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น หรือเปรียบเทียบการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้กับบริบทที่หลากหลายและนำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาการทำงานเป็นทีมของครูในระดับประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2567). นโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุฬารัตน์ สุรกิจ, และปราณี อนันต์. (2568). การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2. *วารสารการประชุมวิชาการระดับชาติ*, 1(1).
- นัตรมงคล ดีวงศ์. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนครพนม*.
- วชิราภรณ์ ศรีพันธุ์บุตร. (2567). แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิผลของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. *Journal of Contemporary Innovation Management*, 2(3).
- ศุภฤกษ์ ภักดีเรือง. (2567). การทำงานเป็นทีมของครูโรงเรียนบ้านคลองวาฬ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2566). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (ฉบับปรับปรุง). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566–2570). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อิทธิกุล กุลนรัตน์. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับประสิทธิผลการบริหารทั่วไปของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- De Jong, L. (2021). Teacher professional learning and collaboration in secondary schools (Doctoral dissertation, Utrecht University).
- Haiyan, Q., & Walker, A. (2021). Creating conditions for professional learning communities (PLCs) in schools in China: The role of school principals. *Professional Development in Education*, 47(4), 586–598.
- Liu, S., Lu, J., & Yin, H. (2022). Can professional learning communities promote teacher innovation? A multilevel moderated mediation analysis. *Teaching and Teacher Education*, 109, 103571.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any

product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).